

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. «
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

De personen die zich van heden aan den Postrijder abonneeren voor het jaar 1873, zullen het blad kosteloos ontvangen tot den eersten januari aanstaande.

TONGEREN, DEN 3 DECEMBER.

Slechte boeken en dagbladen.

Het is aan niet één weldenkend mensch onbekend, welken rampzaligen invloed het lezen van slechte schriften op den persoon, op de familie en geheel de samenleving uitwerkt. Het is dan niet te verwonderen, dat de kerk het koopen en lezen van slechte gazetten verbiedt. Dit verbod is niet nieuw; immers dit heeft altijd bestaan sedert dat de vijanden van God en van de Kerk het hebben uitgelokt door onder de geloovigen slechte schriften te verspreiden. De bisschoppen van België, in synode vereenigd, hebben over vele jaren dit verbod herinnerd, door gezamenlijk eenen herderlijken brief aan al de katholieken des lands te richten. Z. Hoogw. Mgr Dechamps, aartsbischop van Mechelen, heeft, vooraleer hij naar Rome vertrok, op eene bijzondere wijze de aandacht van zijne geestelijkheid op dit verbod ingeroepen.

Die oproep was niet te vergeefs gedaan; want de geestelijken hebben overal prijzenswaardige pogingen aangewend om in hunne parochiën, als verderfelijke planten, de slechte en antigodsdienstige bladen uit te roeien, die er onder eene valschen vorm wortel hadden geschoten.

De kerk is eene Moeder, die bestendig voor de geestelijke noodwendigheden harer kinderen waakt; zij heeft het recht, en het is hare plicht, hun te verbieden al wat nadeelig is, en hun aan te bevelen al wat hun nuttig kan wezen.

De geestelijke overheid verbiedt het lezen van slechte gazetten, omdat zij weet, dat deze dagbladen geene enkele gelegenheid laten voorbijgaan, zonder beurtelings al de leerstelsels van den godsdienst, al de instellingen der kerk, hare bedienaars, de bisschoppen en den Paus zoowel als de eenvoudige priesters, bijna dagelijks aan te randen; — omdat zij weet, dat die dagbladen het grootste deel van den tijd, zedeloosse feuilletons mededeelen, die de slechte driften aanhitsen. Indien de goddeloosheid zooveel voortgang maakt, indien zoo vele vergaderingen tot stand komen om het volk te bederven, is het bijzonder aan de slechte gazetten, dat dit kwaad te wijten is.

De geestelijke overheid heeft dus duizendmaal gelijk, en het is hare plicht, het lezen van zulke bladen te verbieden, en door dit verbod, zoo men er zich aan gedraagt bewijst zij den grootsten dienst aan de huisgezinnen en aan de samenleving.

Wij begrijpen niet, hoe een weldenkend mensch de pretentie kan hebben te zeggen, te willen toonen dat hij aan den katholieken godsdienst verkleefd is, en eendagblad geabonneerd blijft, dat elken dag den godsdienst bestrijdt; wij begrijpen niet, hoe een mensch kan gelooven een kind der H. kerk te zijn en eene gazette te betalen, in huis te hebben, die bijna elken dag die kerk beleedigt, smaadt en bespot. Dit is een onzin, eene tegenstrijdigheid. Wil men waarlijk katholiek zijn, dan moet men in alles aan de kerk gehoorzamen; zoo men haar niet wil gehoorzamen, kan men vrijdenker, liberaal en franmaçon zijn, maar wezenlijk katholiek nooit! (Volksstem.)

Kerkelijk nieuws.

BENOEMING VAN DEN BISCHOP VAN DOORNIK.

Z. H. de Paus heeft eenen opvolger gegeven aan den overleden bisschop van Doornik.

De keus van Z. H. is gevallen op M. Dumont van Chassart. De nieuwe bisschop is zoon van eenen grooten eigenaar van Chassart, hij begon zijne studiën in het Seminarie van Doornik en eindigde ze te Rome. Van daar trad hij in de buitenlandsche Missiën en verbleef gedurende verscheidene jaren in Noord-America. Toen de amerikaansche bisschoppen het ontwerp vormden om een collegie naast de hoogeschool van Leuven op te rechten, werd M. Dumont als voorzitter van dit gesticht aangeduid. Dit is de reden die zijne terugkomst in België veroorzaakte.

De nieuwe bisschop van Doornik is een der

uistekendste leden der belgische geestelijkheid. Het ware moeilijk geweest een betere keus te doen.

Binnenland.

Men schrijft uit Luik, 1 december:

De waterwas der Maas is na eene kleine daling weêr dreigender geworden. Sedert gisteren morgen is het waterpijl 50 centimeters geklommen. Nog een weinig en de vloed heeft dezelfde hoogte bereikt als tijdens de ernstige overstromingen van 1850. Vandaag echter ontsnappen de groote aanvoeren van water door de afleidingen, waardoor de overstromingen waaraan de stad vroeger bloot stond, veelal vermeden worden.

— MOORDPOGING TE DENDERLEEUW (WILK HUISEGEM) — Donderdag 28 nov., is de gemeente Denderleeuw in opschudding gebracht door eene moordpoging, die bij den dader eene berekende voorbedachtheid verraadt:

De heer Jan Van Droogenbroeck, ondernemer van openbare werken, aldaar, was rond 6 1/2 ure des avonds thuis gekomen van zijn gewoonlijk uitstapje naar de naburige gemeente Liedekerke. Nauwelijks had hij zich nedergezet om bij de klaarte eener petrolielamp kennis van eenen brief te nemen, welke zijne zuster hem had ter hand gesteld, of een gewerschot werd van op den afgesloten binnenhof, door 't venster gelost, dat de vensterruiten en de petrolielamp gansch verbrijzelde. Jufv. Van Droogenbroeck dacht eerst dat de petrolielamp ontploft was, doch werd weldra uit hare dwaling getrokken door het gekerm van haren broeder, die haar zegde door een gewerschot getroffen te zijn, en haar gebood spoedig hulp te gaan vragen. Inderdaad, de heer Jan Van Droogenbroeck had de volle lading loodkorrels in het aangezicht en borst ontvangen, en ijsselijke wonden bekomen, die zijn leven in gevaar stellen.

Heeft de dader zich laten binnensluiten of is hij over den muur geklouterd? Dit kent men zoo min als de plaats langs waar hij de plaats des misdada heeft verlaten. Vrijdag heeft het parket van Oudenaarde, vergezeld van twee wetsdoctoren, zich op het toneel der misdada begeven en onmiddellijk een onderzoek bevolen. Al de omstandigheden, die deze misdada omringen, zijn van eene zonderlinge geheimzinnigheid. De dader is onbekend, niemand wordt zelfs vermoed.

— Men schrijft uit Neufchâteau, 1 december: Laatstleden donderdag is er te Ste Cecile, een dorpje op omtrent drie kilometers van Herbaumont gelegen, een smartelijk ongeluk gebeurd. De kleine rivier de Semay is nog nooit zoo gewollengeweest als nu en zeven personen, die dezelfde wilden oversteken, hebben hierbij het leven verloren. Twee lijkjes zijn op het grondgebied van Herbaumont gevonden, men veronderstelt dat de vijf andere met den stroom zijn medegevoerd. Les der verdronkenen waren getrouwd.

— CHOLERA. — Geneesmiddel. — Onlangs is medegedeeld, dat door de Italiaansche regeering aan de Engelsche een rapport is gezonden over de cholera, gesteld door professor Pelizzari, van het atheneum te Brescia, waarin, op grond van gedaan onderzoek, wordt betoogd, dat *Chinina* een afdoend geneesmiddel tegen cholera is.

Volgens dit bericht, adviseerde genoemde hoogleeraar, dat de Engelsche regeering deze zienswijze mededeelde aan de geneesheeren van de Indische Hoogeschool te Benares (het vaderland der cholera.) Mocht aldaar een gelijk onderzoek tot gelijke resultaten leiden, dan zou het duidelijk zijn, dat een geneesmiddel tegen die vreeslijke ziekte gevonden is.

De *Amh. Ct* wijst er op, dat reeds voor lang in Nederland op dit middel, als het eenig afdoend geneesmiddel, is gewezen. Immers in het werk, voor nu twee jaren te 's-Hage bij Nijheff uitgegeven, en getiteld: *Een woord over de kortstondige ziekten en spoedige sterfgevallen dezer dagen in vollen en krachtigen leeftijd, in verband met het wezen en het ontstaan van veelal nog onbekende en raadselachtige ziekten, waaronder de cholera*, door H. T. Folmar, doctor te 's-Hage, wees die geneesheer op de chinine, als, naar zijn oordeel, het eenige middel tegen de cholera.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

De groote politieke strijd in Frankrijk is geëindigd. Hij was hardnekkig, zooals natuurlijk een strijd zijn moest, in welken twee principen van bestuur elkander lijf om lijf aanranden en waarin één van beide moest vernietigd worden. Het republikeinsch princip heeft den zogepraal behaald.

De monarchieke partijen vereenigden al hunne krachten in eene uiterste poging. Zij wogen bijna op tegen die van de aanhangers der republiek, — want zij werden slechts overwonnen door eene meerderheid van 36 stemmen en er waren 704 leden van de 732, die de Vergadering uitmaken, aanwezig. Toch is hunne neêrslag beslissend, en het is opmerkelijk, de republiek gegrondvest te zien, al ware het maar met de meerderheid van eene stem, door eene kamer, die in haar begin nauwelijks 150 republikeinen op 750 leden telde.

De heer Thiers bekwam dezen zegenpraal nog meer door zijne krachtadigheid dan door zijne welsprekendheid. Wij deelen verder, zijne redevoering mede.

De president der fransche republiek heeft gisteren in de nationale vergadering eene groote overwinning beaald. Ziehier wat er volgens eene depeche uit Parijs, gisteren avond, om 7 ure verzonden, gebeurd is:

Om 3 ure beklom de heer Thiers het spreekgestoelte en hield de volgende redevoering:

Mijnheeren, ik kom u de nitleggingen geven, die iedereen verwacht. Indien mijn woord mijne pogingen niet verraadt, dan zal alle dubbelzinnigheid verdwenen zijn. Gij zijt eene soevereine vergadering. Ik heb nooit uw recht betwist. Wij willen er niet aan denken om welken gouvernementsvorm ook uit te roepen, maar gij moet ons de middelen geven om te besturen.

Mijne boodschap heeft eene zekere ontroering verwekt. Gij hebt eene commissie benoemd, gelast er op te antwoorden, en die haar mandaat is te buiten gegaan. Op het vraagstuk van algemeene staatkunde heeft de commissie met een persoonlijk vraagstuk geantwoord. Zij stelt voor om mij van dit spreekgestoelte verwijderd te houden. Het is natuurlijk dat ik geweigerd heb. (*Beweging.*)

Ik eisch uwe aandacht niet, maar uwe toegevendheid, omdat ik uitgeput ben en moeite heb om mij te doen verstaan. (*Gemor rechts.*)

Ik moet de commissie dit recht laten wedererven: voor het persoonlijk vraagstuk heeft zij geene omwegen genomen. Het staatkundig vraagstuk heeft zij, integendeel, niet vrijmoedig aangevat. De heer Bathie heeft eene breedvoerige beschrijving gemaakt van het leger der wanorde. Dit leger bestaat, doch men mag er degenen niet onder begrijpen, welke er geen deel van maken. Men mag het volk niet vleien met nootlottige leeringen, die het den baat tegen de werkbazen inboezemen. Ik heb dit nooit aangemoedigd, integendeel.

De heer Thiers herinnerde verder zijne woorden van 1848 en verzocht de vergadering zich ook te herinneren hoe hij over eenige maanden met krachtadigheid gehandeld heeft. Ik ben bedroefd geweest, zegde hij vervolgens, wanneer ik gedwongen was de vestingen van Parijs te veroveren, die het ontzaglijkste vreemd leger hadden tegengehouden. De godverloochening is eene dwaling van het oogenblik; ik heb het recht niet te antwoorden, wanneer men vraagt of ik de leeringen ben toegenege, afgekeurd door veertig jaren van mijn politiek leven.

Te Bordeaux hebt gij mij het gezag in dergelijke voorwaarden aangeboden, dat ik dit mandaat aanvaardde. Het is een dwangbevel. Den titel van republiek aan het gouvernement van Frankrijk behouden, was onmisbaar voor de rust des lands. Men moest den burgeroorlog na den vreemden oorlog vermijden, en gij zoudt te Bordeaux van geene monarchie hebben durven spreken. Gij vraagt waarom men mij toejuicht? Ziedaar waarom! (*Verdubbelde toejuichingen.*)

Ik deel de denkbeelden van zekere partij niet over de maatschappelijke inrichting, maar ik ben overtuigd dat er geen ander gouvernement mogelijk is dan de behoudende republiek. Ziedaar het geheim mijner staatkunde. Ontvluchten wij de strijdende politiek! De strijd heeft niets gemeens met de staatkunde. Ik ben de man der strijdende staatkunde niet. Ik wil eene staatkunde, die hare kracht put uit de gerechtigheid en de bedaring.

Worden de gezantschappen niet bekleed door de grootste edelmannen van Frankrijk? Wanneer men zegt dat het land niet republikeinsch is, kan ik antwoorden: het groot getal is het. Waarom? Het is omdat gij kiezingen hebt willen maken met strijdende politiek. Gij zijt tot dit gekomen: alwie voortaan het vaandel der republiek zullen uitsteken voor de algemeene stemming zullen gekozen zijn. Ziehier wat onder de republiek het parlementaire stelsel is: Een hoofd van het gezag, die tot de vergadering spreekt, en die, wanneer hij het niet overtuigt, aftreedt, (*beweging rechts*), die bij de eerste afkeuring zou aftreden.

Ziedaar het gedrag van het hoofd van het uitvoerend gezag.

Men zegt met liefalligheden, dat men mij het spreekgestoelte wil ontzeggen, om mij te beletten gekrenkt te worden. Mijne afwezigheid zou

de crisissen niet beletten. Indien gij een kommissie begeert, die altijd van uw gedacht zij, kiest een. Er ontbreken er geene. (*Toejuichingen links.*) Indien gij geen vertrouwen in mij stelt, zendt mij terug naar de rust.

Er is hier geene spraak van ministerieele verantwoordelijkheid, maar om te weten of gij vertrouwen in mij hebt. Indien gij u tegen mij verklaart, dan verlaat ik het gezag, zeggende: «Ik zweer dat ik twee jaren mijn land met eene onbegrensde verkleefdheid hebt gediend.» (*Toejuichingen.*)

De heer Ernoul neemt het woord. De heer Thiers bestijgt weder het spreekgestoelte om te verklaren, dat hij de beslissing en den opstel behoudt, door den zegelbewaarder voorgedragen. Men gaat tot de stemming over: Er verklaren zich voor den heer Thiers 370 stemmen en tegen 334 stemmen. De president der fransche republiek bekomt dus 36 stemmen meerderheid. De uitslag dier stemming wordt onthaald met de herhaalde geroepen van: *Leve de heer Thiers! Leve de republiek!*

Griekenland.

Uit eene goede bron vernemt men, dat de heer de Lesseps het plan gevormd heeft om de doorgraving der landengte van Korinthe te ondernemen, welke reeds door de Romeinen onder de regeering van Nero en later door de Venetianen beproefd was. Het Suezkanaal is 129 kilometers lang, terwijl een kanaal van Kalmaki naar Lutraki slechts vijf kilometers lengte zou hebben, hoewel het terrein bij dit laatste eenigszins hooger gelegen is. De uitvoering schijnt dus aan geene buitengewone bezwaren onderhevig te zijn, en dat het kanaal met het oog op de hoogst gevaarlijke scheepvaart rondom den Poloponnesus, zeer nuttig zou wezen, is mede niet te betwisten. Alleen zou europeesch geld daarvoor noodig zijn, vermits Griekenland zelf niet veel kan bijdragen; en of de europeesche kapitalisten, na de bij het Suezkanaal op gedane ondervinding, lust zullen gevoelen om dit nieuwe doorgravingsplan te ondersteunen, mag als twijfelachtig beschouwd worden.

LIBRAIRIE DE M. COLLÉE.

L'EUROPE ILLUSTRÉE

JOURNAL DE GRAND FORMAT A HUIT PAGES.

GRAVURES EN COULEUR. ACTUALITÉS.

Dans chaque numéro: Plusieurs
planches qui sont de vrais tableaux ou des aquarelles.

L'ÉVÉNEMENT DU JOUR

RENDU PAR LA GRAVURE ET PAR LE COLORIS.

Splendide œuvre d'art formant chaque année le plus complet, le plus nouveau, le plus élégant, le plus riche Album de salon.

Les gravures en couleur de l'Europe illustrée sont de magnifiques planches qui laissent loin derrière elles tous ces mesquins essais d'enluminure grossière ou de gravures noires teintées naïvement de rose, de bleu ou de vert; ce sont des reproductions vraies, réelles et complètes des objets tels qu'ils se présentent à nos yeux, avec la magie du coloris et le prestige de la lumière; ce sont des imitations admirablement réussies des vues, des monuments, des spectacles, des cérémonies, des scènes du jour, etc., etc., que la gravure noire est impuissante à rendre dans leur splendide et vivante réalité.

Ce journal de famille, dont le format est double des illustrations ordinaires, sera intéressant, nouveau, actuel, sans cesser d'être moral et instructif, ce qui est la condition essentielle d'un journal digne de tous.

SOMMAIRE DU PREMIER NUMÉRO.

GRAVURES EN COULEUR: Famille alsacienne émigrant en France. — Riffemen. — Aspect intérieur du Théâtre de la Monnaie. — Hors texte: Jeune mère Italienne. — Le Matin et le Soir. — Le Christ sur la croix, tableaux à l'huile donnés, au choix, en prime gratuite. TEXTE: Notre programme. — Courrier européen, par E. d'Avray. — Chronique parisienne, par Ch. Monselet. — L'Émigration alsacienne, par E. Müller. — Roman inédit: Les Mœurs du grand monde; le roman de la Duchesse, par W. Astley. — Variétés: Le Cahier de papier à lettres, par Pierre Véron. — Les Anglais en Belgique: la Représentation-Gala au Théâtre-Royal de Bruxelles, par J. V.

LE ROMAN INÉDIT PAR WILLIAM ASTLEY

est une œuvre à grande sensation mais dont la conclusion est éminemment morale, et qui joint ainsi à un intérêt palpitant un enseignement élevé pour toutes les familles.

ABONNEMENTS: Édition de luxe, 8 pages grand format, sur fort papier satiné anglais: UN AN: en province, toute la Belgique, fr. 10.50.

FAVEUR EXCEPTIONNELLE.

Toute personne qui prendra avant le 30 décembre, dernier délai de rigueur, un abonnement d'un an, a droit gratuitement à une magnifique prime consistant en:

Un joli tableau à l'huile, sur toile,

l'ornement le plus artistique d'un appartement ou d'un salon, et qui est donné, absolument donné pour rien, à tout abonné d'un an.

Le premier numéro paraîtra prochainement.